

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. október 12.)

a Németország által bajorországi etilénszállítási csővezeték építéséhez nyújtandó, C 11/2005 (ex 21/2005) állami támogatásról

(az értesítés a C(2006) 4836. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű változat hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/385/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

kedés, nem pedig állami támogatás, jogbiztonsági okokból hivatalos bejelentést tett.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének 1. albekezdésére,

(3) 2005. március 16-án a Bizottság a feltételezett állami támogatással kapcsolatban megindította a hivatalos vizsgálati eljárást. Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2005. április 26-án tették közzé⁽²⁾. A Bizottság felkérte az összes érdekelt felet, hogy tegyék meg észrevételeiket.

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen a 62. cikk (1) bekezdésének a) pontjára,

(4) Németország 2005. április 19-én a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására válaszul észrevételt adott át (l. 5. szakasz).

miután az érdekelteket felkérték, hogy a fent említett cikk⁽¹⁾ értelmében mondjanak véleményt, és észrevételeik figyelembevételével,

az alábbi indokok alapján:

(5) Észrevételek különböző érdekelt felektől érkeztek. Pozitív észrevételek érkeztek az *Association of Petrochemicals Producers in Europe* – APPE (Európai Petrolkémiai Szövetség), egyes, a projektben közvetlenül nem érdekelt bajor vállalkozástól (Mineraloelraffinerie Oberrhein GmbH & Co. KG (Miro), Bayernoil Raffineriegesellschaft mbH, Industriepark Gersthofen Service GmbH & Co. KG – IGS) és Ausztriától, a 2005. május 2-i, május 12-i, május 17-i, június 3-i, illetve június 8-i levelekben. Egy petrolkémiai gyártó ellenben, amely nem szeretné, ha név szerint megemlítenék, 2005. május 24-én bírálatának adott hangot. Ausztria észrevételét annak ellenére figyelembe vették, hogy az csak a Hivatalos Lapban megadott 30 napos időtartamot követően érkezett be.

1. ELJÁRÁS

(1) 2003. december 2-án jelentette be Németország hivatalosan a Bizottságnak a Ludwigshafen (Baden-Württemberg) és Münchsmünster (Bajorország) közötti etilénszállítási csővezeték-projekt tervezett támogatását.

(2) 2005. január 12-én Németország a jelzett intézkedésről, amely véleménye szerint általános infrastrukturális intéz-

⁽¹⁾ HL C 100., 2005.4.26., 18. o.

⁽²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (6) A beérkezett észrevételeket 2005. június 16-án és 20-án továbbították Németországnak, észrevételezésre való felkéréssel együtt.
- (7) Németország 2005. július 14-én reagált az érdekeltek megjegyzéseire.
- (8) 2005. október 28-án a Bizottság további felvilágosításokat kért, amelyeket Németország 2005. november 24-i levelében adott meg.
- (9) A 2005. év vége óta számos érintkezés és kiterjedt levelezés volt a szövetségi német és a bajor hatóságok, a bajor ipar és a Bizottság képviselői között.

- (10) Ennek keretében továbbított Németország 2006. február 8-án egy levelet, majd további leveleket a BASF, a Borealis, a Clariant, az Infracerv Gendorf, az Infracerv Hoechst, a MOL Csoport, az OMV (Österreichische Mineralölverwaltung Aktiengesellschaft) Austria, az OMV Germany, a Ruhr Oel GmbH (ROG) részéről, valamint egy levelet az Aethylen-Rohrleitungs-Gesellschaft (ARG) konzorcium és az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG (EPS) konzorcium, mint a tervezett támogatás lehetséges címzettjeitől. 2006. február 21-én Bajorország további észrevételeket adott át, az Infracerv Hoechst levelének átdolgozott változatával együtt. 2006. február 5-én, a petrokémiai gyártó, amely véleményét 2005. május 24-én fejtette ki, további észrevételt adott át, amelyben – feltéve hogy Rotterdam és Bajorország között a nyitott hozzáférést biztosítják – a tervezett támogatást már pozitívabban ítélte meg.

- (11) 2006. július 24-i levelében, amelyhez egy sor további igazolást mellékel, Németország átadta a csővezeték-projekt támogatására vonatkozó átdolgozott javaslatát. A levelet kiegészítették a 2006. augusztus 14-i és szeptember 7-i levelek, amelyek kifejezetten a *Landesanstalt für Aufbaufinanzierung Förderbank Bayern* (a továbbiakban „LfA”), a Bajor Szabad Állam (Freistaat Bayern) kizárólagos tulajdonában álló hitelintézetnek a projektben való részvételére vonatkoztak.

2. LEÍRÁS

2.1. A projekt

- (12) A projekt egy 357 km hosszú, évi 400 000 tonna szállítási kapacitású csővezeték megépítését jelenti Ludwigshafentől Münchsmünsterig. Jelenleg Ludwigshafen és Münchsmünster között etilén-szállítás nincs. Az 1. táblázat

a várható szállítási mennyiségeket mutatja. Mivel az etilén előállítás és felhasználása eltérően alakul, az első évben nettó áramlás a várakozások szerint Ludwigshafen felé lesz, míg a későbbi években ez megfordulna. A táblázat a Basell polietilén-gyárának felrobbanását (1. 24. preambulumbeközdés) még nem veszi figyelembe. Amennyiben a létesítményt hasonló kapacitással újjáépítik, kevésbé lesz valószínű a 2015. évben történő bezárása, úgyhogy a nettó áramlás 2015-től jelentősen visszaesne. Ha kibővített kapacitással építenék újjá, akkor a szállítási mennyiségek az előrejelzés teljes időszakára alacsonyabbak lennének.

1. táblázat

Feltételezett szállítási mennyiségek (1 000/tonna/évben)

	2008–2009	2010–2014	2015-től
Gyártó			
OMV	[...] (*)	[...]	[...]
Ruhr Oel	[...]	[...]	[...]
Átvevő			
Wacker	[...]	[...]	[...]
Borealis	[...]	[...]	[...]
Clariant	[...]	[...]	[...]
Vinnolit	[...]	[...]	[...]
Basell	[...]	[...]	[...]
Új befektetők	[...]	[...]	[...]
Nettó teljesítés	140	80	200

(*) Confidential information

- (13) A szállítási díj meghatározása az Aethylen-Rohrleitungs-Gesellschaft díjszabása szerint történik, pl. tonnánként 34,21 EUR a teljes hosszra, avagy 0,0957 EUR metrikus tonnára és kilométerre számítva. Ezek a díjak a konzorcium tagjaira és a csővezeték egyéb felhasználóira egyaránt érvényesek, és azokat évente, független értékelés alapján kiigazítják.

- (14) A tervezett csővezeték építése előreláthatólag 154 M euróba fog kerülni, vagyis 14 M euróval többre, mint amennyit Németország eredetileg előirányzott. A várhatóan magasabb összköltséget a magasabb építési költségek (ideértve a jogok megszerzését és a környezetvédelmi intézkedéseket), valamint a magasabb működési

költségek (áram, biztosítás) okozzák. Az előkészítő jogi lépéseket követően 2006-ig el kell készülniük a szükséges tanulmányoknak, a csővezeték 2007-ben épülne meg és – az eredeti projekt szerint – 2007-ben állítanák üzembe. A szükséges engedélyek megszerzésével kapcsolatos eljárás keretében az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv⁽³⁾ szerinti környezeti hatásvizsgálat elvégzésére kerül sor.

- (15) A tervezett csővezeték üzemeltetése a közös szállító elve szerint és a szabad hozzáférés alapján („*common carrier/open access*”), a megkülönböztetésmentes díjszabás elve („*non-discriminatory fees*”) és a minimális haszon elve („*minimum profit*”) szerint történik. A csővezeték az összes etilényártó és -átvevő ugyanazokkal a feltételekkel veheti igénybe. A csővezeték kapacitástartalékát úgy alakítják ki, hogy ezeket az elveket tiszteletben lehessen tartani (a rendelkezésre álló tartalékkapacitás kb. 50 %-ot tesz ki). Ezeket a feltételeket legalább 25 éven keresztül biztosítani kell.

2.2. A támogatás

- (16) A Bajor Szabad Állam 44,85 M euro összegű hozzájárulás teljesítését tervezi, ami 150 M eurós beruházási költség mellett 29,9 %-ot tesz ki, illetve a lehetséges legmagasabb, 154 M eurós költségek 29,1 %-ának felel meg. A tervezett beruházás a 2004 – 2008. évek között a következőképpen oszlik meg: 4,5 M EUR a 2004. évben, 7,8 M EUR a 2005., évben, 54,2 M EUR a 2006. évben, 86 M EUR a 2007. évben és 1,5 M EUR a 2008. évben. A támogatás a költségek 29,9 %-át nem haladhatja meg, és amennyiben az összköltség 150 M EUR alatt lenne, ennek megfelelően csökkenteni kell.
- (17) A projekt Németország kijelentése szerint a Bajor Szabad Állam által adott támogatás nélkül gazdasági szempontból nem lenne jövedelmező, hiszen a szállítási költségek ennél sokkal magasabbak (54,6 EUR per tonna), és ezáltal nem lennének már versenyképesek. Emellett a várható belső megtérülés még a 44,85 M EUR összegű tervezett támogatással és a konzorciális partnerek számára adódó közvetett előnyök figyelembevételével együtt is mindössze 1,2 %-ot tehet majd ki. Ezenkívül nem szabad megfeledkezni arról, hogy a Basell-éleltesítvény kibővített kapacitással történő újjáépítése esetén a szállított mennyiség és ezáltal a tőke megtérülése is alacsonyabbnak adódna (lásd 24. preambulumbekendés).

⁽³⁾ HL L 175., 1985.7.5., 40. o. A legutóbb a 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvél (HL L 156., 2003.6.25., 17. o.) módosított irányelv.

2.3. A címzett

- (18) A támogatás címzettje az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG („EPS”)⁽⁴⁾, egy konzorcium, amelyhez a BASF AG, a Borealis Polymere GmbH, a Clariant GmbH, az OMV Deutschland GmbH, a ROG, a Vinnolit GmbH & Co. KG és a Wacker Chemie GmbH petrokémiai vállalatok⁽⁵⁾, valamint az LfA Förderbank Bayern⁽⁶⁾ tartozik.

2.4. Az etilényártás

- (19) Az etilén szintelen gáz, és a legegyszerűbb telítetlen szénhidrogén (alkén). Ezt az olefint rendszerint petrokémiai létesítményekben (gőzkrakkolóban) kőolajból nyerik (vagy – az Európában szokásos módon – nyersbenzin formájában, vagy gáz formájában); ennek során meghatározott arányokban etilén és propilén keletkezik. Az etilén képezi az alapot a polimerek széles választéka számára (pl. polietilén, PVC és polisztirol), amelyeket aztán műanyagok előállítására használnak fel, számos alkalmazásra.
- (20) Az etilén érzéstelenítő hatású, fulladást okozó, nagyon gyúlékony gáz, amely a levegővel robbanásveszélyes elegyet alkot, és a legmagasabb veszélyességi osztályba van besorolva. Nagyon kevés kivételtől eltekintve – amikor szállítása a költséges tengeri úton történik – a gázt ezért kizárólag a gyártót és az átvevőt közvetlenül összekötő csővezetéken szállítják. A hatvanas évek óta egyedi vállalatok, vagy az ARG-hez hasonló konzorciumok az etilén szállítására egy sor etilénzállítási csővezeték-rendszert építettek (ezek hossza különböző, és gyakran csak helyi jelentőséggel bírnak). Az etilénzármazékok többségének szállítása ezzel szemben sokkal egyszerűbb.

⁽⁴⁾ Az EPS tulajdonképpen két vállalatból áll, mégpedig a következőkből:

- az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG, a csővezeték megtervezéséért, megépítéséért és üzemeltetéséért felel, egy beltaggal, amely az Ethylen-Pipeline Süd Geschäftsführungs GmbH, tőkerészesedés nélkül, és több kültaggal, amelyek a társaság 700 000 eurós tőkéjében részesedéssel rendelkeznek, nevezetesen a BASF, az OMV és a Ruhr Oel, amelyek mindegyike 20 %-ot birtokol, valamint a Borealis, a Clariant, a Vinnolit és a Wacker, egyenként 10 %-kal (az LfA Förderbank Bayern sem beltágként, sem kültagként nem vesz részt az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG-ben, és a projekt finanszírozásáért sem vállal kezességet),
- az Ethylen-Pipeline Süd Geschäftsführungs GmbH, amely az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG-t működteti, és amelynek 28 000 eurós társasági tőkéjében az LfA 25,1 %-ot birtokol; a tőke fennmaradó része az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG ipari partnereinek kezében van.

⁽⁵⁾ A BASF mind gyártója, mind átvevője az etilénnek, az OMV és a Ruhr Oel gyártók, a Borealis, a Clariant, a Vinnolit és a Wacker pedig átvevők. Az etilén egyik nagy bajorországi vásárlója, a Basell, a csővezeték-projektkben nem vesz részt.

⁽⁶⁾ Lásd a 11. preambulumbekendést.

(21) A Németország által megadott számok szerint Nyugat-Európa 2002 végén 23,2 M tonnányi termelési kapacitással rendelkezett, amiből több mint 10 M tonna jutott csak Németországra és a Benelux-országokra. 2002 és 2003 között a termelés 2,6 %-kal, 20,7 M tonnára emelkedett. Mivel Nyugat-Európában a felhasználás a termelést meghaladja, 2002-ben összesen 0,24 M tonnát importálni kellett. Közép- és Kelet-Európában (ideértve a tíz új tagállamot) a gyártási kapacitás 2002 végén 2,24 M tonnát tett ki, míg a felhasználás 2 M tonna körül volt.

(22) Az etilén iránti kereslet a műanyagok iránti kereslettel, ez utóbbi viszont a GDP növekedésével korrelál. Ebből a következő évekre az adódik, hogy az etilénfelhasználás körülbelül 2 %-kal nő Nyugat-Európában, és körülbelül 5,5 %-kal Közép- és Kelet-Európában. Azok az etilén-gyártók, akik csővezetékhez nem kapcsolódnak, közvetett módon, az etilénszármazékok piacain folyó versenyen keresztül versenyeznek egymással.

(23) Európában a petrokémiai ipar hosszú ideje nagyon eredményes, miközben a versenyképességi nyomás egyre nagyobb, a környezetvédelemmel kapcsolatos szigorúbb követelmények és a Közel-Keletről, az ott olcsón rendelkezésre álló gázból származó polietilén erősebb versenye miatt. Mivel azonban a gáz alkalmazása esetén kevesebb melléktermék keletkezik, Európa ilyen szempontból műszaki versenyelőnnyel rendelkezik. Ezenkívül fontos szerepet játszanak a szállítási költségek, különösen az Európa belsejébe irányuló szállításoknál. A közel-keleti gyártási kapacitások kiépítésére szolgáló beruházásokra rendszerint azzal a szándékkal kerül sor, hogy Kína és más délkelet-ázsiai országok gyorsan növekvő piacát ellássák. Amennyiben azonban ezeken a piacokon a növekedés üteme bármilyen okból kifolyólag visszaesne, az európai vegyiparnak mindenképpen erősebb versenyre kellene számolnia a Közel-Kelet részéről.

(24) Bajorországban az etilén-gyártás két etilén-üzemből áll, amelyek Münchsmünster-Gendorf-Burghausen körzetében találhatóak és az OMV-hez illetve a Ruhr-Öl Germany céghez tartoznak. Van továbbá egy sor etilén-átvevő, akik az etilénből polietilént és más termékeket állítanak elő: Basell GmbH (Münchsmünster), Clariant GmbH, Vinnolit GmbH & Co. KG (Gendorf), Borealis Polymere GmbH, Wacker-Chemie (Burghausen). A Basell létesítményében 2005. december 12-én volt egy nagyobb incidens, a polietilén-gyártás folytatásához nagy összegű beruházásokra van szükség. Eddig még az újjáépítésről döntés nem történt; a Basell utal arra, hogy a Ludwigshafenből Münchsmünsterbe tartó csővezeték megépülése is jelentőséggel bír.

(25) A 2. táblázat az érdekelt vállalatok etilén-előállítását és a közöttük végbemenő szállításokat mutatja be.

2. táblázat

Jelenlegi gyártás és szállítások

Tonnában (2003. évi adatok)

	OMV Deutschland GmbH, Burghausen	Ruhr Oel GmbH, Münchs- münster
Basell GmbH, Münchsmünster (a robbanás előtt)	[...]	[...]
Clariant GmbH, Gendorf	[...]	[...]
Vinnolit GmbH & Co. KG, Gendorf	[...]	[...]
Borealis Polymere GmbH, Burghausen	[...]	[...]
Wacker-Chemie, Burghausen	[...]	[...]
Termelés összesen	350 000	320 000

2.5. Egész Európára kiterjedő olefin-vezeték-hálózat

(26) A Németország által történő teljesítéseket követően az a szándék, hogy a tervezett csővezeték egy egész Európára kiterjedő olefin-vezeték-hálózat részévé válik. A már meglévő etilén-vezeték-összességükben jelenleg mintegy 2 500 – 3 000 km-t tesznek ki, amelyhez az iparág körülbelül 50 %-a van csatlakoztatva, az USA-beli 100 %-kal szemben. A meglévő, és egymással összekötésben nem álló regionális csővezeték-rendszerek a következők:

— Északnyugat-Európa (Rotterdam–Ludwigshafen), beleértve az összekapcsolt vegyipari csővezetéseket (ahol egy csővezeték van az etilén számára) a Rotterdami kikötő–Maasvlakte között; Rotterdam–Moerdijk–Antwerpen csővezeték; az Aethylen–Rohrleitungs–Gesellschaft ARG csővezetéke, a Wesseling (Köln)–Frankfurt csővezeték (156 km); a Frankfurt–Ludwigshafen csővezeték (68 km);

— az Antwerpen–Feluy (Vallonia) propilén-vezeték;

— Közép-Európa (Stade–Leuna–Neratovice);

— Franciaország (Marseille/Berre–Feyzin–Carling); a Földközi-tenger–Viriat (Bourg-en-Bresse) szakasz a hetvenes években, a Viriat–Carline szakasz (396 km) 2001-ben készült el;

— Egyesült Királyság: Grangemouth–Wilton, Grangemouth–Stanlow, Stanlow–Wilton; az új Teesside–Saltend etilén-vezeték (150 km) 2001-ben épült;

— Észak Olaszország (Ravenna–Porto Marghera–Mantua);

— Bajorország: Münchsmünster–Gendorf csővezeték (112 km), Gendorf–Burghausen;

— Kelet- Európa (Szlovákia–Ukrajna).

(27) A tervezett csővezeték a Münchsmünster és Gendorf/Burghausen, valamint a Ludwigshafen és Wesseling közötti meglévő csővezetékhez kapcsolódna. Ezenkívül elképzelhetők lennének további bővítések a csővezeték-hálózaton, mint például

— a Cseh Köztársaság felé, pl. Münchsmünster-Litvinov, beleértve egy közép-európai körvezeték lehetőségét;

— Olaszország és Horvátország felé, pl. Burghausen-Porto Maghiera;

— Ausztria felé, pl. Burghausen-Schwechat, egy további kapcsolódás lehetőségével, Szlovákián át Magyarországra;

— Franciaország felé, pl. Ludwigshafen-Carling.

Ezekkel a bővítésekkel a tervezett csővezeték jelentős kapcsolatot képvisel Nyugat- és Kelet-Európa petroklémiai ipara között.

(28) Németország 2006. február 8-i leveléhez csatolt levélben az OMV – amely Bajorországban (Burghausen) és Ausztriában (Schwechat bei Wien) telephelyekkel rendelkezik és schwechati kapacitásait nemrégiben bővítette ki – annak a szándékának adott hangot, hogy amennyiben az EPS-projekt ügyében pozitív döntés születik, felállít egy munkacsoportot, amely egy meglévő schwechati csővezeték (körülbelül 150 km nyugatra) etilénszállítási csővezetékévé való átalakításával és Burghausenig való meghosszabbításával foglalkozna. Az OMV a munkacsoporttól 2006 végére várna eredményeket. Emellett a vállalat tájékoztatást adott egy ehhez a projekthez

kapcsolódó, 7-14 év múlva megvalósítható tanulmányra adott megbízásról. A MOL Csoport (ehhez a cégcsoporthoz tartozik a szlovák Slovnaft és a magyar TVK), amely Közép-Európában az élen áll és az EPS-projektben nem vesz részt, szintén támogatja az EPS-projektet, elsőbbséget adna azonban a meglévő ukrán etilénvezetékkel való összeköttetésnek, Szlovákián (Pozsony) és Magyarországon keresztül (Százhalombatta (Budapest)/Tiszaujváros). A Bizottság és Németország közötti megbeszélések során további megvalósíthatósági tanulmányok bejelentésére került sor, pl. a Cseh Köztársaság felé, a kelet-németországi Leuna és Lengyelország között (a lengyel PKN Orlen vállalat irányításával), valamint Franciaországban, Ludwigshafen és Carling között (a BASF és a Total irányításával).

(29) Az ipar számára fontos, hogy kellően nagy olefinvezeték-hálózathoz csatlakozzon, mivel ezáltal csökkennek a nyersanyagellátás regionális szűk keresztmetszetei, javul az ellátás biztonsága és fokozódhat az új beruházások helyszínének rugalmassága. Ezért lép fel az Industrieband is annak érdekében, hogy az etilén- és/vagy propilénszállítás elkülönült rendszereit össze kellene kapcsolni és ki kellene bővíteni, hogy átfogó csővezeték-hálózat jöjjön létre az olefinek számára (7).

(30) Németország és a Ludwigshafen és Münchsmünster között megépítendő vonalhoz hozzákapcsolandó csővezeték tulajdonosai az eljárás során közölték a Bizottsággal, hogy ezekre a csővezetésekre a közös szállító elve és a szabad hozzáférés alapelvét érvényesülné. A következő csővezetésekről van szó:

— az ARG-Systems csővezetékei: a Wesseling-Köln-Frankfurt csővezeték, amely az Infraseriv Höchst (8) tulajdona, amely üzemelteti is, a Frankfurt-Ludwigshafen csővezeték (68 km), a BASF tulajdona, amely üzemelteti is;

— a bajorországi ipari telephelyeket ellátó csővezeték: a Münchsmünster-Gendorf csővezeték (112 km), amely az Infraseriv Gendorf (9) tulajdona, amely üzemelteti is, és a Gendorf-Burghausen csővezeték, az OMV tulajdona, amely üzemelteti is.

(7) Vö. Az Európai Petroklémiai Termelők Szövetségének állásfoglalása (APPE): „The Development of a European Olefins Pipelines Network and Its Benefits”, 2003. május (lásd a <http://www.petrochemistry.net/templates/shwPressroom.asp?TID=4&SNID=16> internetcímen).

(8) Az Infraseriv Höchst üzletrészei a Clariant (32%), az Aventis (30%), a Celanese (27,2%), a Nutrinova (4%), a Lil Europe (3,8%) és a Basell (3%) birtokában vannak.

(9) Az Infraseriv Gendorf üzletrészei a Clariant (50%) és a Vinnolit (11%) birtokában vannak, amelyek mindketten tagjai a konzorciumnak. A fennmaradó 39% a Celanese birtokában van.

- (31) Németország állítása szerint az egész Európára kiterjedő csővezeték-hálózat és különösen ez az elképzelés hosszú távra biztosítaná Bajorország petrokémiai iparának jövőjét és az iparágban meglévő mintegy 17 700 munkahelyet.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

- (32) A Bizottság azért indította meg a hivatalos vizsgálati eljárást, mert kételkedett Németország azon állításában, hogy a hozzájárulás nem állami támogatásnak, hanem általános infrastrukturális intézkedésnek minősül. A Bizottság kételkedett a támogatásnak a közös piaccal való összeegyeztethetőségében is. A környezetvédelemmel, a közlekedésbiztonsággal és az utak tehermentésével kapcsolatos előnyök nem, vagy csak nagyon korlátozott mértékben ismerhetők fel. De ha a csővezeték Bajorország vegyipara számára stratégiai jelentőséggel bírna is, mégiscsak megengedhetetlen versenytorzuláshoz vezethet. A projekt számított jövedelmezősége ugyan alacsony, de úgy tűnik, a meglévő etilén- és propilén- gyártók számára jelentős közvetett előnyökkel járhat. A vezeték mentén működő vállalatok között a csővezetéken nagy mennyiségek forgalmazhatók, de ezzel egyidejűleg más régiókba is lehetővé válik a szállítás, ezáltal közvetlen verseny alakulhat ki más, Bajorországon, Baden-Württembergben és Rheinland-Pfalzon kívüli gyártók etilénjével szemben. Nem zárható ki a propilén-piacra gyakorolt jelentős hatás sem.

- (33) A Bizottság megállapította továbbá, hogy ez a projekt bizonyos mértékig hasonlít a Rotterdam, Antwerpen és a Ruhr-vidék közötti propilénvezetékre, amelyhez a Bizottság a támogatást 2004. június 16-án jóváhagyta⁽¹⁰⁾. Vannak azonban lényeges különbségek: A csővezeték két végpontja között nem szállítanak nagy mennyiségű etilént, és a vízi vagy vasúti szállítás a propilénvezeték esetében valós alternatíva volt; csak az etilén-vezeték esetében irányoztak elő díjengedményeket a nagyobb mennyiségekre, hosszú távú szerződéseket és előrendeléseket, ami a Bizottságban kétségeket vetett fel azzal kapcsolatban, hogy egyfelől a konzorciális partnerek, másfelől a többi felhasználó számára a feltételek valóban azonosak; az előirányzott támogatás intenzitása a Bizottság megállapításai szerint 50 % körül van, míg a másik esetben 30 % alatti.

4. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

- (34) A hivatalos vizsgálati eljárás keretében beérkezett levelek között vannak az APPE és Ausztria támogató észrevételei, amelyek utalnak az Európa számára adódó előnyökre és

a csővezeték-hálózatnak az olefinekre való kiterjesztésére. A projektben közvetlenül részt nem vevő bajor vállalkozások, a Miro, a Bayernoil és az IGS is pozitívan nyilatkozott, főként a projektnek a bajorországi petrokémiai ipar jövőjével kapcsolatos jelentősége miatt. A magát megnevezni nem kívánó etilén- gyártó azonban május 24-én kifejtette, hogy a csővezeték esetében egy tisztán regionális védekezést jelentő beruházásról van szó, amelynek az a célja, hogy a helyi gyártókat piaci előnyhöz juttassák, az olefinipar versenyképessége viszont ezáltal semmiképp sem javulna. Ellenben teljes mértékben támogatna egy átfogó olefinvezeték-rendszert Európában.

- (35) Az EPS-projektben közvetlenül érdekeltek, Németország 2006. február 8-i leveléhez csatolt levelükben, egyhangúlag támogatják a projektet, azt az átfogó európai hálózat felé tett első lépésként nevezték. Az OMV és a MOL részletesebb észrevételeket tett (l. 28. preambulumbekendés). Ami a tervezett és a meglévő vezetékek közötti összeköttetést illeti, a BASF, az Infraser Gendorf és az Infraser Hoechst a szabad hozzáféréssel és a megkülönböztetés-mentes díjszabással egyetért (l. 30. preambulumbekendés).
- (36) 2006. február 5-én az a versenytárs, amely név szerint szerepelni nem akar, egy további észrevételt nyújtott be a Bizottságnak, amelyben a projektet pozitívan ítéli meg, amennyiben mindkét, Bajorországot az ARG-rendszerrel összekötő magántulajdonú csővezeték megnyitják.

5. NÉMETORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (37) Németország a hivatalos vizsgálati eljárás megnyitásához fűzött észrevételében kitarthatott amellett, hogy az intézkedés nem állami támogatás, mivel szelektív előny biztosítására nem kerül sor, és megkülönböztetés-mentes, minden felhasználó számára nyitva álló infrastruktúráról lenne szó. Németország hangsúlyozta továbbá, hogy figyelembe véve az etilén szállításával kapcsolatos nehézségeket, a beruházások nagyságát és hosszú távú jellegét, valamint az etilén és a propilén közötti kölcsönös összefüggést, ha akár egyetlen érdekelt visszalépne a bajor etilén- gyártó és -átvevő iparban, az a többi ipari szereplő számára következményekkel járó dominóhatást váltana ki: egy gyártóüzem bezárásával a fennmaradó létesítmények jövedelmezősége csökkenne, ami az etilén más gyártóinál és átvevőinél további bezárásokat vonna maga után. Ily módon a munkavállalók esetleg jelentős számban veszítenék el állásukat. A Basell münchsmünsteri létesítményében bekövetkezett robbanás egy ilyen láncreakció kezdetét jelentheti. Németország hangsúlyozza, hogy a projekt az átfogó európai hálózatba tagoldódik be, hogy a csővezeték sajátos jelentőségű egy olyan elszigetelt terület számára, mint Bajorország, és hogy a bajor rendszer kudarca a többi európai területre is következményekkel járna, mivel a bajor csővezeték fontos

⁽¹⁰⁾ Lásd a 47. preambulumbekendést.

kapcsolódást képvisel Nyugat-Európa csővezetékei és a Kelet-Európában már meglévő, illetve tervezett csővezetékek között. Németország utalt a projekt várható pozitív hatásaira az európai ipar ellátásbiztonságának, rugalmasságának és világméretű versenyképességének szempontjából. A támogatás szerinte egy piaci hiányosságot korrigál, mivel közpénzekből történő támogatás nélkül a projekt nem gazdaságos. Németország hangsúlyozta továbbá, hogy még a tervezett, 70 M EUR összegű támogatás mellett is, a várható belső megtérülési ráta az EPS számára mindössze 1,3 % körül lenne, ami azt jelenti, hogy a részt vevő vállalatok elsősorban a hosszú távú ellátásbiztonságban érdekeltek, nem pedig a rövid távú nyereségben. Németország hozzáfűzte továbbá, hogy a projekt a versenyt nem torzítaná, mivel a résztvevők a minimális nyereség elvét elfogadják, és a csővezetékhez való hozzáférés feltételei egyetlen felhasználót sem diszkriminálnak.

- (38) Németország aláhúzta a projekt gyakorlatilag egyöntetű támogatottságát. Ami a név szerint szerepelni nem kívánó versenytárs bíráló észrevételét illeti, Németország utalt arra, hogy az európai hálózatot támogatná, amelyhez – az adott versenytárs felfogásával ellentétben – az EPS-projektre szükség van. A két magántulajdonú csővezetékhez való kapcsolódást illetően Németország rámutatott egyfelől arra, hogy a diszkriminációk kialakulását és a csővezeték-tulajdonosok részéről a pozíciókkal való visszaélést a versenyjog megakadályozza, másfelől pedig arra, hogy az EPS és a magántulajdonú csővezetékek tulajdonosai között tárgyalások vannak folyamatban, a szabad hozzáférés együttes biztosítása érdekében. A projekt alacsony nyereségtartalmára utalva Németország tagadta a Bizottságnak azt a feltételezését, miszerint a támogatás intenzitása a szükségesnél nagyobb lenne. Németország részletes információkat adott át a támogatható költségekkel, a tőke hozadékának kiszámításával, a piaci helyzettel (ezen belül a propilénnel és a származékokkal) kapcsolatban, a harmadik országokból származó behozatalról, a becsült szállítandó mennyiségekről, valamint a projektben közvetlenül érdekeltek gyártásáról illetve felhasználásáról és az EPS-csővezetékhez hozzákapcsolandó csővezetésekről.

6. ÉRTÉKELÉS

6.1. Az EK-Szerződés 87. cikké (1) bekezdése szerinti állami támogatás fennállása

- (39) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen bármiféle állami, vagy állami forrásokból juttatott támogatás, amely bizonyos vállalkozások vagy gyártási ágak kedvezményezése révén a versenyt meghamisítja vagy meghamisíthatja, amennyiben a tagállamok közötti kereskedelemre hatással van.

- (40) Azt a támogatást, amelyet Németország nyújtani kíván, közvetlenül egy állami hatóság nyújtaná. Állami forrásokról van szó.

- (41) A csővezeték üzemeltetője, az EPS, a szállítási szolgáltatóként gazdasági tevékenységet folytat, és ezáltal a 87. cikk (1) bekezdése szerinti vállalkozásnak tekintendő.

- (42) Mivel a támogatás a konzorcium számára lehetővé teszi a csővezeték megépítését és 25 éven keresztül történő üzemeltetését, anélkül hogy annak összes költségét viselnie kellene, ezáltal gazdasági előnyben részesül. Mivelhogy a csővezeték-beruházás az etilén és a propilén, valamint az etilénszármazékok gyártási kapacitásaiba történő jelenlegi és tervezett beruházásokkal szorosan összefügg, a támogatás révén nemcsak a szállítás, de az etilén és az etilénszármazékok gyártása tekintetében is előny keletkezik.

- (43) Ezt az előnyt szelektívnek kell tekinteni, és a csővezeték „nyilvános infrastruktúrájának” nem ismerhető el. A közlekedési infrastruktúrák építésének vagy üzemeltetésének állami finanszírozása azonban nem mindig tekintendő a 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásnak. Az ilyen infrastruktúrákat többnyire azért hozzák közpénzekből létre, „mivel az ármechanizmus nem eléggé hatékony ennek lehetővé tételére. Az olyan javak, mint az infrastruktúra, rendszerint nem oszthatók fel, és ezeket a polgárok díjazás ellenében vagy díjmentesen közösen használhatják. Egy ilyen, az állam által rendelkezésre bocsátott közjavak nem csupán bizonyos vállalkozások vagy gazdasági ágazatok javát, hanem az egész társadalomét szolgálják (a kizárólagosságmentesség alapelve)”⁽¹¹⁾. Nemcsak a tulajdoni helyzet, hanem más kritériumok is meghatározóak.

- (44) A szóban forgó esetben az infrastruktúra – a kikötőkkel, repülőterekkel és autópályákkal ellentétben – nem mindenkit, hanem egyedül a gazdasági ágazat gazdasági érdekeit szolgálja. Előnyöket kizárólag egyes vállalkozásoknak biztosít – ebben az esetben a gazdasági szereplők nagyon korlátozott számának, a vegyipar egy adott ágazatában, egy bizonyos tagállam egy bizonyos részében. A csővezeték csak etilén szállításra alkalmas, és az összes konzorciális partner az etilén gyártója vagy átvevője, amelyeknek a csővezetékhez közvetlen érdekük fűződik. A csővezeték a konzorcium tulajdonában marad, a használati korlátozások pedig, amelyek a támogatás nyújtásának előfeltételét képezik, csak 25 évre érvényesek. A csővezeték építésére és üzemeltetésére nyilvános pályázatot írtak ki. Következésképpen szelektív projektről van szó.

⁽¹¹⁾ XXV. jelentés a versenypolitikáról, 1995, COM(96) 126 végleges, 175. szám, 85. o.

- (45) Ehhez hozzájárul, hogy a vegyi anyagok csővezetékeinek építése általában nem tartozik az állam hatósági feladatkörébe. Ilyen csővezetékek építése során gazdasági tevékenységről van szó, amely rendszerint az ipar illetékeségi körébe és érdekeltiségébe tartozik. Az EPS a csővezeték-építéssel és a tervezett szállítási szolgáltatásokkal olyan gazdasági tevékenységet végez, amely által beruházása – közvetlenül és közvetve – megtérülhet. A vegyi anyagok csővezetékeibe eszközölt beruházásokkal kapcsolatos döntések gyakran a gyártási kapacitásokkal kapcsolatos beruházásokra és eszközszintű döntésekre vonatkozó döntések szerves részét képezik. Egyes, újabban épült csővezetékek támogatások nélkül, mások támogatás mellett épültek; ezeket a támogatásokat azonban az állami regionális támogatásokra vonatkozó közösségi előírások alapján vagy környezetvédelmi megfontolások miatt engedélyezték.
- (46) Az Európai Közösségek Bíróságainak állandó ítélkezési gyakorlata szerint a kereskedelem korlátozásának feltétele akkor teljesül, ha a kedvezményben részesített vállalat olyan gazdasági tevékenységet folytat, amely a tagállamok közötti kereskedelem tárgyát képezi. Ha nemcsak az etilént, hanem a propilént és az etilén- és propilénszármazékokat is figyelembe vesszük, akkor a Bizottság megállapítása szerint a konzorciális partnerek gazdasági tevékenységére ez ráillik. A támogatásból eredő előny következképpen a tagállamok közötti versenyt torzíja, vagy annak torzításával fenyeget.
- (47) Ez az értékelés feltár bizonyos párhuzamosságokat a C67/03, C68/03 és C69/03 támogatási ügyekhez képest, ahol olyan támogatásról volt szó, amelyet Németország, Hollandia illetve Belgium adott egy propilénvezeték létesítéséhez Rotterdamból Antwerpenen át Ruhr-vidékre. Ezekben a támogatási ügyekben a Bizottság jóváhagyó döntést hozott, és ennek során világosan kifejtette, hogy a támogatás állami támogatást képvisel⁽¹²⁾.
- (48) A megnevezett okokból az intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást jelent.
- 6.2. Összeegyeztethetőség**
- (49) Az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése bizonyos kivételeket, illetve felmentéseket irányoz elő az állami támogatásoknak az (1) bekezdésben szereplő tilalma alól. A Bizottság különböző iránymutatásokban és a közösségi keretszabályokban meghatározta, hogy ezek a kivételek és felmentések milyen körülmények között alkalmazhatók. Ezek az iránymutatások és közösségi keretszabályok azonban a szóban forgó esetben nem alkalmazhatók. Így az állami környezetvédelmi támogatásokról szóló közösségi keretszabályban⁽¹³⁾ rögzített előírások csak azokra az állami támogatásokra érvényesek, amelyek a címzett számára lehetővé teszik saját környezetszennyezésének mérséklését, nem alkalmazhatók azonban az olyan beruházásokra, amelyek a támogatás címzettjének versenytársainál eredményeznek kisebb környezetszennyezést. A csővezetékén történő etilénszállítás sem tekinthető az eljárásnak az etilényártásra való, a környezetvédelem értelmében vett alkalmazásának, hanem külön szolgáltatásnak tekintendő. Ezt még egyértelműbbé teszi, hogy a csővezeték egy új jogalany építi meg, amely egyes-egyedül azzal a céllal jött létre, hogy a csővezeték létrehozza és az etilén szállításában szolgáltatásokat teljesítsen. Annak ellenére, hogy az EPS üzlet-rész-tulajdonosai az etilén gyártásában és feldolgozásában tevékenykednek, az új tevékenység esetében elsősorban a szállításról van szó. Ezenkívül jelenleg nincs etilénszállítás Ludwigshafen és Münchsmünster között. A projekt tehát nem vezet közvetlenül az érintett vállalkozások emissziójának csökkentéséhez. Sokkal inkább egy új szállítási tevékenység jön létre a projekt révén, amely bizonyos mértékig szükségképpen emisszióhoz vezet, és a környezetet megterheli. A környezetvédelmi támogatásokról szóló közösségi keretszabály ezért a szóban forgó esetben nem alkalmazható.
- (50) Nem alkalmazhatók az EK-Szerződés V. (közlekedési) fejezete szerinti, a támogatások összeegyeztethetőségével kapcsolatos rendelkezések sem. Az EK-Szerződés 73. cikke szerint a közlekedés koordinálásának szükségességével kapcsolatos támogatások a Szerződéssel összeegyeztethetők. Az EK-Szerződés 80. cikke azonban korlátozza a közlekedési fejezetben szereplő rendelkezések alkalmazási területét: „Ez a fejezet a vasúti, közúti és belföldi hajózási forgalomra vonatkozik.” A 73. cikk tehát a szóban forgó esetre nem alkalmazható.
- (51) A csővezeték egy nagyobb, egész Európára kiterjedő etilénszállítási csővezeték-hálózat része, amelyhez az európai petrokémiai iparnak fűződik érdeke, beleértve azokat a vállalkozásokat, amelyek a szállítási területeken találhatók. A Bizottság különféle iránymutatásai és közösségi keretszabályai erre nem vonatkoznak. Ezért meg kell vizsgálni, hogy a támogatásra adott felmentés közvetlenül az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján lehetséges-e. Ennek a rendelkezésnek a keretében megvizsgálandó, hogy az intézkedés a Közösség céljait szolgálja-e, szükséges és arányos-e, és a versenyt milyen mértékben torzíthatja.

⁽¹²⁾ 2005/170/EK bizottsági határozat (HL L 56., 2005.3.2., 15. o.).

⁽¹³⁾ HL C 37., 2001.2.3., 3. o.

6.2.1. Hozzájárulás a Közösség céljainak megvalósulásához

- (52) A tervezett csővezeték központi szerepet játszik az egész Európára kiterjedő etilénszállító csővezeték-hálózat szempontjából, amely a jelenleg meglévő hálózatokat a különféle, a közös piac különböző részein található, összeköttetéssel nem rendelkező „ipari szigetekkel” kötné össze. Egy ilyen hálózat javítja általában az európai gazdaság és különösen a petrokkémiai ipar versenyképességét, ami a Közösség érdekeivel megegyezik, hiszen a versenyképesség az egyik központi liszaboni célkitűzés. Németország helyesen állapítja meg, hogy a csővezeték megnöveli az ellátás rugalmasságát és biztonságát – pl. balesetek vagy a szükséges karbantartási munkák esetén –, ezáltal pedig az összköltség csökken, valamint az etilén és az etilénszármazékok gyártási és szállítási feltételei javulnak. A hálózat a nyersanyagellátás regionális szűk keresztmetszeit is csökkenti. Hozzájárul továbbá a jelenlegi probléma megoldásához, amely abból adódik, hogy az etilén iránti és a propilén iránti kereslet növekedése nem ugyanolyan arányú, mint ezeknek az anyagoknak a kémiai gyártási folyamat eredményeként keletkező, tényleges egymásközi aránya. A hálózat növelné a rugalmasságot az új beruházások telephelyeinek kiválasztása során is, ami lehetővé tenné, hogy a gyártók olyan gyártási telephelyeket válasszanak, ahol a költségek a legalacsonyabbak. Ezek azok az indokok, amelyek miatt általános az a vélekedés, hogy a hálózat a petrokkémiai ipar számára nagy jelentőséggel bír⁽¹⁴⁾.
- (53) Ezenfelül a csővezeték-hálózat az összes etiléngyártó és -felhasználó számára lehetővé teszi, hogy a csővezeték mentén vagy a vele összekapcsolódó hálózatok mentén értékesítsenek vagy vásároljanak. Ezáltal a csővezeték kiszélesíti a térbeli érintett piacot, amely jelenleg a bajor termelők esetében Bajorországra korlátozódik. A szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügyletek, mint a „swapping” (csereügylet) révén egy térbeli szempontból megnövekedett érintett piac előnye végső soron a piac minden szereplőjére kiterjedne, ezért abból kell kiindulni, hogy a hálózat nemcsak a versenyképességet, de az érdekeltek közötti piaci versenyt is erősíti. Ez ismét lényeges készletet jelent a további költségcsökkentésre és a versenyképesség fokozására az érintett iparágban.
- (54) A hálózat kiszélesítése minden, a hálózathoz csatlakozó vállalkozás számára előnnyel jár, bár a Bizottság tisztában van azzal a körülménnyel, hogy például az ARG-területtel való összeköttetés a bajor ipar számára fontosabb, mint magának az ARG-területnek a számára.
- (55) Azoknak a bizonyítékoknak és a kötelezettségvállalásoknak ellenére, amelyeket Németország és az érdekelt felek a 28. preambulumbekzdés szerinti projekt kapcsán

felhoztak, a Bizottság nem hagyhatja figyelmen kívül azt a tényt, hogy a csővezetékhez való csatlakozás egyes esetekben még nem végleges. Vonatkozik ez azokra a csővezetésekre, amelyek Bajorországot a Cseh Köztársasággal, illetve Ausztriával és Szlovákiával kötné össze, és amelyek nagy jelentőséggel bírnának a hálózat továbbfejlesztése szempontjából. Rendelkezésre állnak azonban bizonyítékok arról, hogy a projekt mögött álló üzleti logika és a projekt kifejezett támogatottságának köszönhetően, az összes érdekelt és érintett fél (ezen belül az osztrák hatóságok) részéről, ezeknek a csatlakozásoknak a megvalósítása valószínű, akkor is, ha teljes mértékben ezeknek a projekteknek a kivitelezése sem biztosított. A szóban forgó eset sajátos körülményeinek megfelelően azonban nem lenne reális elvárni, hogy az ilyen bizonytalansági elemek elkerülhetők legyenek. Ennek a csővezetéknek a megépítése számottevő költségeket jelent. Ezenfelül az ilyen beruházási döntések szorosan összefüggnek további beruházási és eszközmozgási döntésekkel magánál az etilén- és propiléngyártó kapacitásnál, amelyek szintén magas költségekkel járnak. Magától értetődik, hogy mindezeket a döntéseket a várható piaci fejleményekkel körültekintően össze kell hangolni. Ez az oka annak, hogy a hálózat teljes kiépítéséhez bizonyos időre lesz szükség. A tervezett csővezeték a teljes hálózat létrehozása és a bizonytalanság csökkentése érdekében tett első lépésnek kell tekinteni. Ha ellenben a tervezett csővezeték-beruházás nem történne meg, az azt is jelentené, hogy a tervezett teljes hálózat többé biztosan nem jöhetne létre. A bajor csővezeték ilyen szempontból döntő összeköttetést biztosít Nyugat-Európa és a Közép- és Kelet-Európában lévő további csővezetékek között.

- (56) Amint azt a 30. preambulumbekzdés kifejti, a tervezett csővezetékhez hozzákapcsolandó vezeték üzemeltetői – ennek a versenyjogi ügynök a megítélése kapcsán és a német versenyjogról adódó előírásokon túlmenően – kötelezettséget vállaltak a szabad és megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítására. Ez a beleegyezés hozzájárul a Közösség által szorgalmazott torzításmentes versenyhez. Megnöveli a piac átláthatóságát, fokozza a versenyt és hozzájárul a versenytorzulások megakadályozásához, amelyek egyébként felléphetnének. A Bizottság nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy mindezek a csővezetékek elfogadják a „közös szállító elvét” és a szabad hozzáférés alapelvét, és úgy véli, hogy ezek az alapelvek nagy jelentőséggel bírnak a jövőbeli csővezetékek szempontjából is. Megállapítja, hogy ezeket az alapelveket már néhány más csővezetéknel is alkalmazzák, különösen azoknál, amelyek az ARG-rendszer részét képezik, és ott, ahol a csővezetékek üzemeltetése kifejezetten a jelzett alapelvek szerint történik, az érintett tagállamok versenyszabályai korlátozni tudják a verseny torzulásait.

- (57) Előfordulhat, hogy a csővezeték, a csekélyebb szállítási költség és a leghatékonyabb szállítóeszköz felhasználása révén közvetve környezeti előnyökkel jár. Az olyan nyersanyagok csővezetékes szállítása, amilyen az etilén és a kőolaj, környezetkímélőbb, mint más szállítási módok,

⁽¹⁴⁾ A transzeurópai energiahálózatok kijelöléséről, valamint a 96/391/EK határozat és az 1229/2003/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. szeptember 6-i 1364/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 262., 2006.9.22., 1. o.).

amelyek származékok és a végtermékek esetében használatosak. A műanyagok felhasználása nagyrészt az általános fogyasztási színvonalától és az ipari termeléstől függ, és nincs ok annak feltételezésére, hogy ez Bajorországban másként lenne. Ha elvonatkoztatunk a csővezeték-től és elviekben feltételezzük, hogy az egész bajor petrokémiai ipar összeomlik, akkor az etilénszármazékokat, valamint a köztes és a végtermékeket nagyobb mennyiségekben kellene Bajorországba szállítani. Ebből adódóan a csővezeték a felhasználók számára, teljes hosszában, lehetővé teszi, hogy gyártási kapacitásokba ruházzanak be, és ezáltal az ügyfelekhez közelebb eső gyártási telephelyük és/vagy olyan telephelyük legyen, amely a környezet számára kisebb megterhelést jelent. Mindenesetre a bajor petrokémiai ipar teljes összeomlása meglehetősen valószínűtlen. Ez az oka annak, hogy a lehetséges előnyök túlságosan bizonytalanok ahhoz, hogy azokat a támogatás értékelése során pozitívumként lehessen figyelembe venni. Másfelől azonban abból kell kiindulni, hogy a csővezeték legalábbis a környezetre negatív hatást nem gyakorol.

6.2.2. A támogatás szükségessége és arányossága

- (58) A támogatás mértéke a szükséges minimális mértékre szorítkozik, és az eszköz a kitűzött cél elérésére alkalmasnak tűnik. A Németország által átadott adatokból kiderül, hogy a belső megtérülés körülbelül 1,2 % a konzorciális partnerek közvetett előnyeinek figyelembevételével, és jóval 1 % alatt van, ha csak a közvetlen előnyök figyelembevételére kerül sor. Az ilyen hozamok az ágazatban szokásos hozamokhoz képest alacsonyak. Ez okból kifolyólag abból kell kiindulni, hogy a projekt támogatás nélkül nem valósulhatna meg.
- (59) Utalni kell arra, hogy a támogatás intenzitása 29,1 %-ot tesz ki (és a 29,9 %-ot semmiképpen nem haladhatja meg); ezáltal jelentősen elmarad attól az 50 %-tól is, amely a bejelentésben szerepelt, és amelyre a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatát alapozta.
- (60) A támogatás arányosságát el kell ismerni, mivel a költségek legalább a kedvezményezetteknek kell viselniük. A 29,1 %-os támogatásintenzitás hasonló a környezetvédelmi támogatásokról szóló közösségi keretszabály vagy a regionális célkitűzésekkel rendelkező állami támogatásokról szóló iránymutatások szerint elfogadható támogatásintenzitáshoz. A többi, szabad hozzáféréstől mentes infrastruktúrákhoz elfogadható intenzitásnál alacsonyabb. A támogatás intenzitásánál fontosabb azonban a várható hozam, amely ebben az esetben 1,2 % körüli, ha figyelembe vesszük a konzorciális partnerek számára adódó közvetett előnyöket, és jóval 1 % alatti, ha csak a közvetlen előnyöket vesszük figyelembe.
- 6.2.3. A verseny megengedhetetlen torzításának megakadályozása
- (61) A támogatás a versenyt elsősorban az *etilén* piacon hamisítja meg. Egyfelől a támogatást az etilén termelési többletének Ludwigshafenbe történő „kivitelére” és esetlegesen az ARS-rendszerbe való továbbszállítására fogják felhasználni. Mivel a támogatás közvetlenül nem gyakorol hatást az előállítási költségekre, és még a szállítási költségek is felmerülnek, az árakra a hatás korlátozott lesz. Az OMV és a ROG közvetlen versenybe kerül az összekapcsolt hálózat mentén található telephelyeken működő etilén-gyártókkal, ám az OMV és a Ruhr Oel kapacitásnövekedése az ARG-területen már meglévő kapacitáshoz képest csekély, a kedvezményezettek piaci részesedései pedig kicsik.
- (62) A támogatás ezenkívül meghamisítja a versenyt az etilén-származékok, valamint a műanyagok köztes és késztermékeinek piacain. A támogatás révén ennek az ágazatnak az iparvállalatai Bajorországban hatékonyabban működhetnek. A versenyképességre és a versenyre gyakorolt ilyen hatások azonban közvetett jellegűek és nem feltétlenül erősek.
- (63) Ami a világméretű kínálati és keresleti feltételeket illeti, valószínűtlen, hogy az etiléntermelés megnövekedése Bajorországban említésre méltó visszaesést eredményezne a Közösség más részeiben. A műanyagok iránti kereslet többnyire az általános gazdasági növekedéssel párhuzamosan alakul. Így Nyugat-Európában 2 % körüli emelkedés várható, Kelet-Európában pedig 5,5 %-os növekedés. Azonkívül az etilénpiaci hatások Németországra, vagyis a bejelentést benyújtó tagállamra fognak összpontosulni. A csővezeték mentén a hatások Belgiumban és Hollandiában közvetett jellegűek lesznek, és szintén a kedvezményezettek létesítményeit érinthetik, különösen az Antwerpenben lévő BASF-gyárat.
- (64) Végül, a tervezett vezetékkel majd összekapcsolandó csővezetékek üzemeltetőinek beleegyezése megakadályozza a verseny meghamisítását ennek a csővezetéknek a különböző felhasználói körében. Amint azt már az 56. preambulumbekzdés kifejti, nagy jelentőséggel bír az a tény, hogy a csővezetékek üzemeltetése a közös szállító elve és a szabad hozzáférés alapelve szerint történjen.
- (65) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában kételyeinek adott hangot a hosszú távú szerződések mérsékelt díjaival és a nagy mennyiségekkel kapcsolatban. Ezzel kapcsolatban Németország tisztázta, hogy semmiféle ilyen árendeményt nem iránynak elő, ami szintén pozitívan hat a versenyre, és csökkenti a piacra lépés akadályait.

6.2.4. A közösségi érdek és a verseny meghamisítása közötti mérlegelés

- (66) A fent ismertetett okokból az következik, hogy a támogatás a Közösségnek érdekében áll, és ez a körülmény a várhatóan csekély versenytorzulásokat kiegyensúlyozza. A támogatás ezáltal a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető.

7. VÉGKÖVETKEZTETÉS

- (67) A támogatható beruházási költségek 29,9 %-át kitevő állami támogatás, amelyet Németország az EPS-konzorciumnak kíván adni, egy etilén szállító csővezeték építéséhez Ludwigshafen és Münchsmünster között, legfeljebb 44 850 000 EUR összegig, a közös piaccal összeegyeztethető,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT:

1. cikk

A támogatható beruházási költségek 29,9 %-át kitevő állami támogatás, amelyet Németország az Ethylen-Pipeline Süd GmbH & Co. KG (EPS) konzorciumnak kíván adni, az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint, legfeljebb 44 850 000 EUR összegig, a közös piaccal összeegyeztethető.

2. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje a Németországi Szövetségi Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2006. október 12-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja